

PRESENTACIO

El Sisè Congrés d'Història de la Medicina catalana l'hem convocat a Manresa. S'ha dit que Manresa és el cor de Catalunya. També nosaltres podriem dir que hem arribat a aquell punt dolç i nuclear que haviem somniat, quan es van endegar -el 1970- aquesta sèrie de congressos. Bé podriem dir que ja hem superat l'etapa dels escrits abrandats i de les aportacions basades en records personals. I encara que les experiències professionals viscudes o els testimonis orals i tradicionals són ben legítims i fins i tot necessaris, hem de reivindicar una tasca més sòlida i seriosa basada en la sistemàtica recerca documental. La història de la medicina i de la ciència és una petita parcel·la de la història en general. I el nostre és un petit país. Per això cal recordar que tots ens necessitem. Com diu el poeta "tot és camí tot és drecera si ens dem la mà". Caldria aprofundir aquesta obra de conjunt que entre tots estem fent. Caldria enfortir aquests certàmens així com les reunions mensuals que convoca la Societat Catalana d'Història de la Medicina. Voldríem continuar comptant amb la col·laboració de tots vosaltres, i fins i tot amb la d'aquells que potser ens critiquen o no ens coneixen. No podem perdre el tren de la nostra història. Un tren en el que fins ara la locomotora ha estat representada per la història de la medicina i de la farmàcia. Però cal també sistematitzar i sedimentar la participació continuada amb aportacions fetes des de les altres branques de la història de la ciència catalana. En aquest punt hi caldria insistir d'una manera específica. Hauriem de fer un esforç de convergència en aquest sentit. Crec interpretar el pensament de la majoria dels amics de GIMBERNAT si dic que estem oberts a qualsevol suggerència que se'ns fer per a obtenir aquesta col·laboració més densa i continuada.

Per altra part també hauriem de seguir estimulants la recerca feta als arxius comarcals. La raó principal per la que els nostres congressos segueixen una ruta itinerant per la nostra geografia, és la de la seva voluntat de

sensibilitzar el major nombre de persones possible, de despertar inquietuds i d'aglutinar a tots aquells que estimen a la medicina i al país.

Creiem que algunes corrents historiogràfiques actuals de la medicina poden ser perfectament cultivades des de les nostres comarques. Sempre hem pensat que més que fer grans síntesis de les etapes o els fets més remarcables de la medicina, de les seves grans figures o de les grans innovacions tecnològiques, el que calia era conèixer l'impacte social dels avenços mèdics. Saber com emmalaltien i per què emmalaltien els nostres avantpassats. Intentar esbrinar la gravitació social de la patologia i les seves conseqüències. Conèixer les interrelacions entre la medicina i la societat. Per això interessa la recerca feta als arxius comarcals o parroquials així com en els protocols notariais. Ja sabem que aquesta és una tasca lenta i feixuga. Però a petita escala, és molt possible que ens ajudin a veure les coses més clares. Conèixer la vida quotidiana que es feia en els segles anteriors, -i no hi ha res més quotidià que la malaltia i la mort- és un dels grans reptes que tenim plantejats.

Nosaltres seguim amb la mateixa il·lusió i vocació de servei que teniem el 1970. Si mirem enrera veurem que l'obra feta entre tots ja té un gruix i un pes considerables. Si més no serà un punt de referència ineludible. Però encara ens queda molt per fer. Per això són bones aquestes reunions perquè produeixen una estimulació recíproca.

Com deia en la presentació del programa del quart congrés les nostres portes resten obertes a tothom. Tots aquells que estiguin mínimament preocupats pel passat de la medicina catalana saben perfectament que aquests congressos són la més genuïna pantalla on poden demostrar demostrar i projectar el seu interès per la matèria. La temàtica és prou extensa i variada i la feina a fer és tan immensa, que fa que tots hi puguem participar.

En aquest nou volum de GIMBERNAT hi hem arreplegat una sèrie de treballs que els oferim, com sempre, seguint un ordre alfabètic d'autors. No han estat objecte de cap selecció ja que tampoc ens sentim autoritzats per a fer-la.

Però alguns d'aquests treballs estan relacionats directament amb Manresa, que ha estat el punt de la nostra trobada.

En nom de GIMBERNAT moltes mercès a tots els que hi col.laboren. I com que tots són bons amics nostres, sé perfectament que la vostra amabilitat sabrà dispensar i acceptar aquestes reflexions que he fet en veu alta.

Josep Maria CALBET